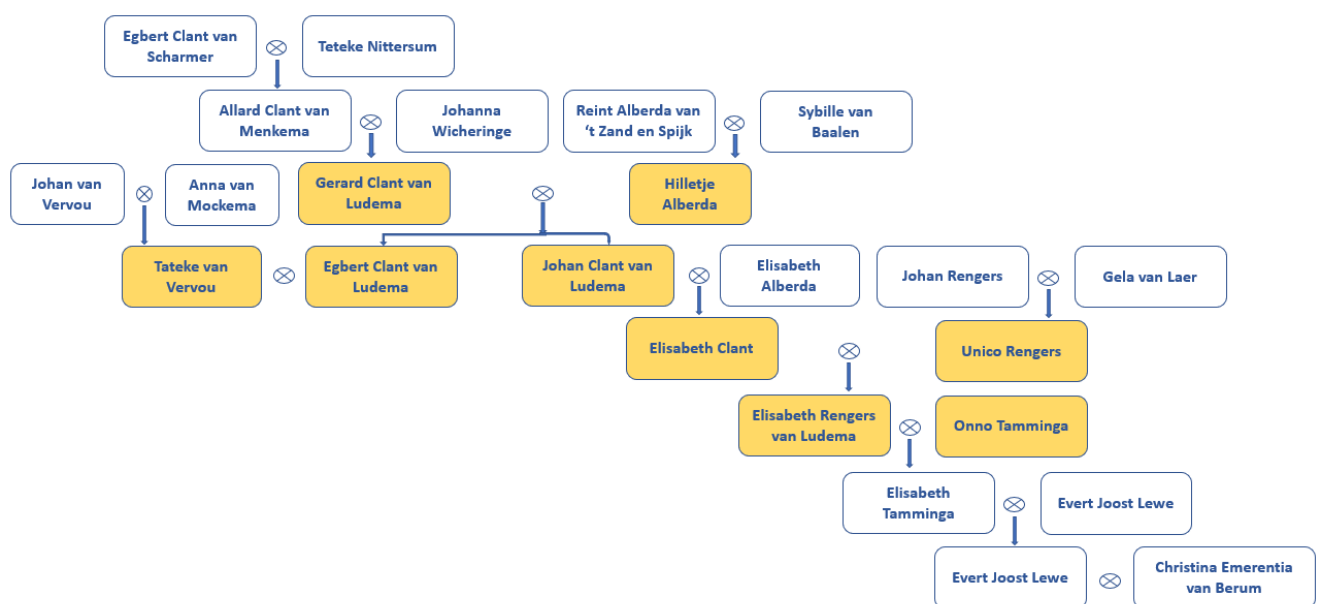

Clant en de Ludemaborg in Usquert

Van rechts naar links de generatie(s) Clant die op de Ludemaborg heeft/hebben gewoond en hun voorouders.

Egbert Clant	Allard Clant	Gerard Clant	Johan Clant	Elisabeth Clant	Elisabeth Rengers van Ludema
Teteke Nittersum	Johanna Wicheringe	Hilletje Alberda	Elisabeth Alberda	Unico Rengers	

De Ludemaborg was een van de vijf edele heerden in de rechtstoel Usquert.

Gerard Clant

Gerard Clant, heer van Ludema en Usquert, was de zoon van Allard Clant van Scharmer en Johanna Wicheringe, dochter van Gerhardus Wicheringe te Sloten in Langewold en Wemele Thedema van de Leek¹. Gerard werd geboren rond 1532 en trouwde rond 1555 met Hilletje Alberda, geboren rond 1537, dochter van Reint Alberda van 't Zandt en Spijk en Sybille van Baalen. Hilletje trouwde (2) met Gerard de Mepsche, zoon van Evert de Mepsche en Anna Jarges, dochter van Coppen Jarges.

Egbert en Johan Clant

In 1586 is de heerd in handen van Egbert en Johan, zoons van Gerard Clant. Zij waren op dat moment, waarschijnlijk vanwege het zogenoemde verraad van Rennenberg, in ballingschap in Oost-Friesland. Renneberg was stadhouder van de noordelijke gewesten en had zich aanvankelijk aangesloten bij het kamp van de opstandelingen tegen Spanje, maar op 3 maart 1580 sloot hij zich aan bij de Spaanse koning Filips II. Eeuwenlang werd hij voor verrader uitgemaakt, maar de laatste tijd wordt er wat genuanceerder over zijn actie gedacht.²

¹ Zie voor de borg Thedema https://www.nietap-terheijl.nl/wiki/Borg_Thedema

² https://nl.wikipedia.org/wiki/George_van_Lalaing

Egbert Clant werd geboren in 1560 in Emden en stierf op 21 april 1588 in 't Zand. Hij was getrouwd met Tateke van Vervou, dochter van Johan van Vervou en Anna van Mockema. Tateke trouwde (2) met Abel Coenders van helpen.

Johan Clant werd geboren rond 1558 en stierf in 1615. Hij trouwde met Elisabeth Alberda, dochter van Duurt Alberda en Anna Broersma. De opa van Elisabeth, Reind Alberda, was ook de opa van Johan (van moederskant).

Zegel van het testament van Johan Clant van Ludema en Elisabeth Alberda uit 1603.

Elisabeth Clant

Elisabeth Clant, een van de dochters van Johan Clant, huwde op 15 mei 1623 Unico Rengers, geboren rond 1600 in Den Dam (Farmsum), overleden rond 1636 in Usquert, zoon van Johan Rengers (op Fraeylema) en Gela van Laer.³ In hun huwelijkscontract wordt voor het eerst het huis te Usquert genoemd. Het gaat dan om huis, hof, grachten, singels, heerlijkheden en annexen. Unico gaat op Ludema wonen en compareert voor Usquert op de landdag van Stad en Lande in 1624. Unico trouwt op 23 november 1634 in Groningen met Anna Tamminga, geboren rond 1605, overleden op 26 oktober 1661 in Stedum, dochter van Onno Allerts Tamminga en Cecilia Beninga. Anna trouwde vervolgens op 20 april 1639 in Groningen met Adriaan Clant van Stedum.⁴

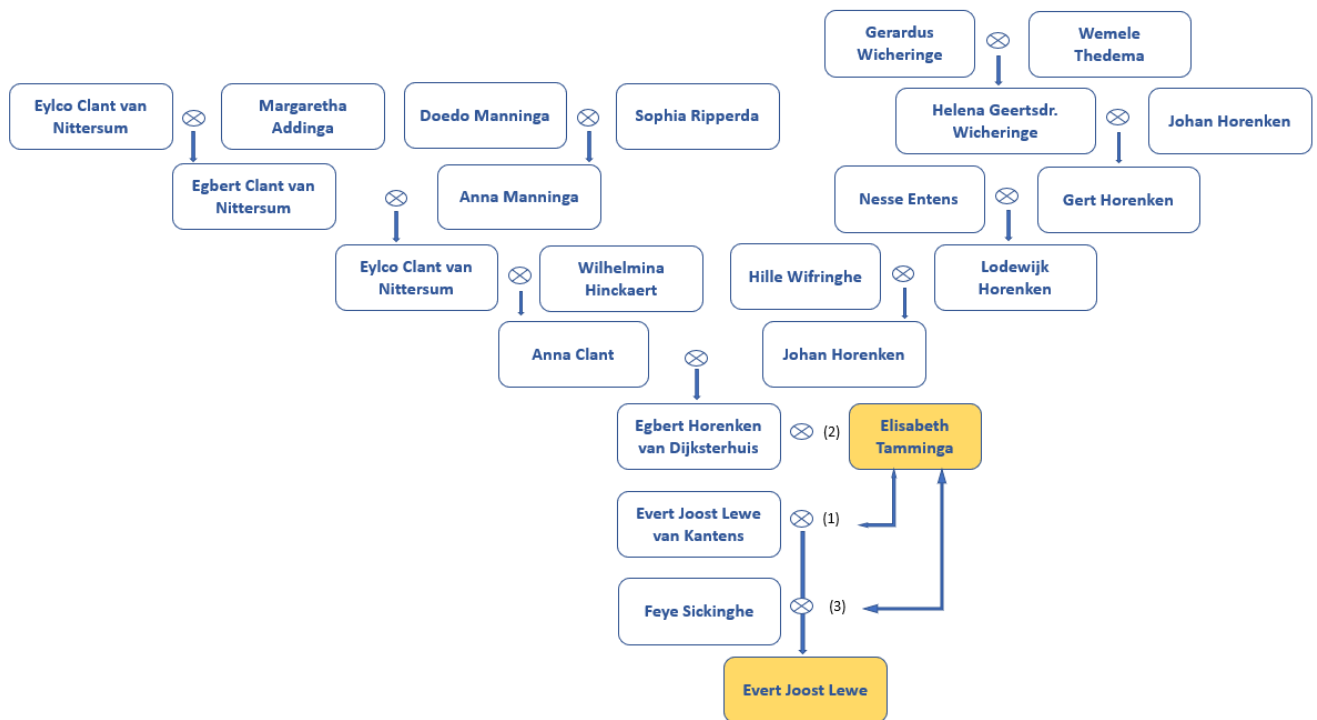
Elisabeth Clant

De borg Ludema vererft op Elisabeth, dochter van Unico Rengers en Elisabeth Clant. Elisabeth

³ Zie Clant en de Fraeylemaborg.

⁴ Zie Clant en de borg Nittersum.

trouwde met Onno Tamminga, geboren op 4 januari 1614, overleden op 14 november 1684 in Usquert, zoon van Onno Tamminga heer van Bellingeweer en Cecilia Beninga. Onno was ontvanger-generaal van de provincie en werd heer van Ludema. In 1648 neemt hij ontslag als ontvanger-generaal. In de periode 1651-1683 neemt hij deel aan de landdagen. In 1684 overlijdt hij, waarna de borg overgaat op opnieuw een dochter, Elisabeth Tamminga.

Elisabeth Tamminga

Elisabeth Tamminga (1655-1694) was driemaal gehuwd, achtereenvolgens (1) met Evert Joost Lewe van Kantens en (2) met Egbert Horenken van Dijksterhuis. Egbert is een zoon van Johan Horenken en Anna Clant. Anna is een dochter van Eylco Clant van Nittersum en Wilhelmina Hinckaert. Evert was lid van de Staten-Generaal en gedeputeerde in Groningen.

Ze trouwt een derde keer met Feye Sickinghe. Met Feye Sickinghe koopt Elisabeth twee extra ommegangen en collaties.

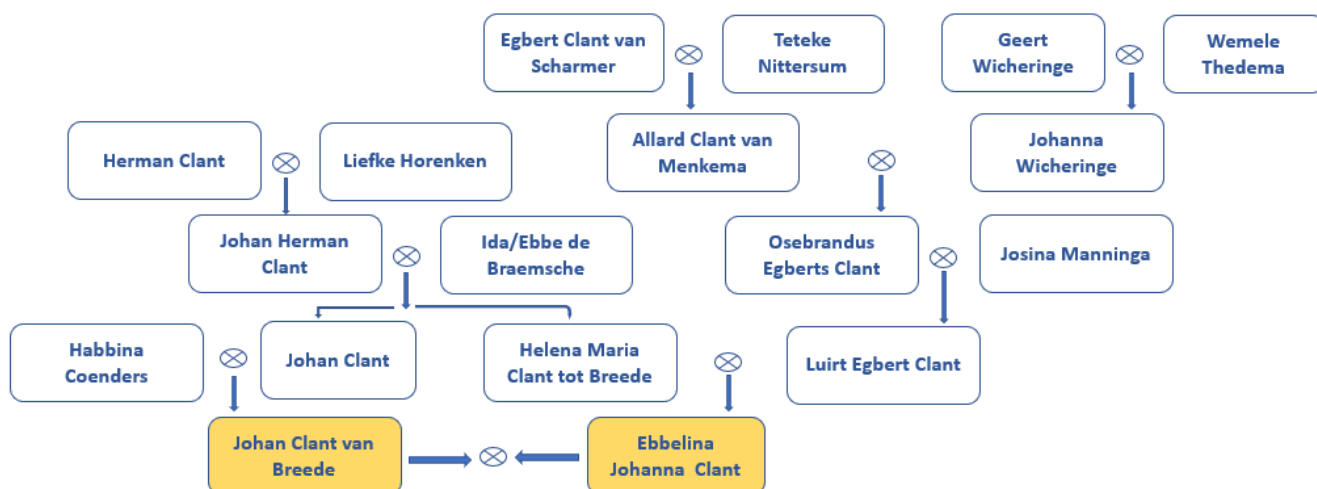
Evert Joost Lewe

Na haar dood erft zoon Evert Joost Lewe (gedoopt op 21 februari 1677 in de A-kerk in Groningen, overleden op 29 juni 1753 in Aduard) Ludema met schathuis, hoven, grachten, singels, hoveniershuis, heem en collatie- en andere rechten.

Johan Clant

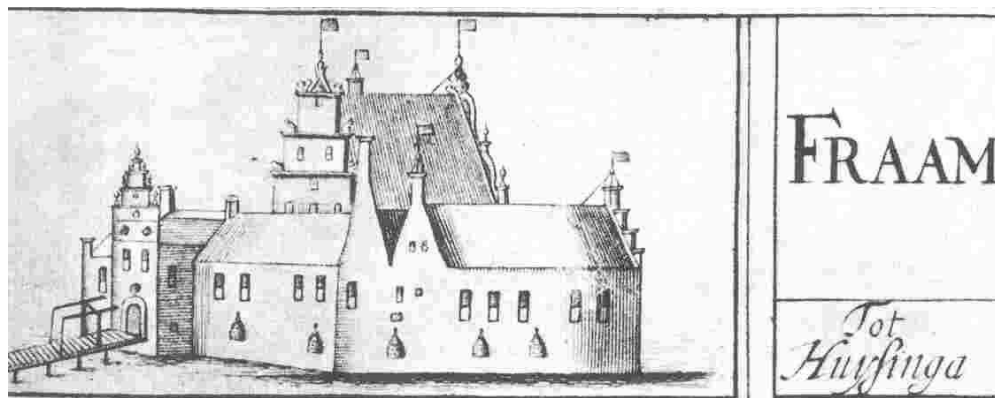
In 1700 ruilt Evert Joost de Ludema borg voor het Huis te Aduard met Johan Clant van Aduard,

getrouwd met zijn nicht Ebbelina Johanna Clant. Het huis is daarmee dus weer terug in het bezit van de familie Clant.⁵

Ebelina Johanna Clant en Joost Lewe Coenders van Vervou

Johan Clant overlijdt in 1708, zijn kinderen zijn vroeg gestorven en Ludema wordt nu (1710) toegewezen aan Bernhard Joost Coenders, gedoopt op 28 juni 1685 in Zandeweer. Bernhard was een zoon van Joost Lewe Coenders van Vervou, gedoopt op 10 oktober 1658 in Groningen. Hij trouwde op 5 oktober 1684 in Huizinge met Ebelina Johanna Clant (1658-bijgezet op 28 april 1686 Zandeweer), die zich op Ludema vestigt. Na de dood van Abel Coenders kreeg Joost in 1690 Fraam.⁶ Joost was eerder getrouwd en na de dood van Ebbelina trouwde hij nog drie keer (zie onderstaand schema).

Deze prent is afkomstig van een kaart van Groningen uit 1678, getekend door de broers Willem en Frederik Coenders van Helpen.

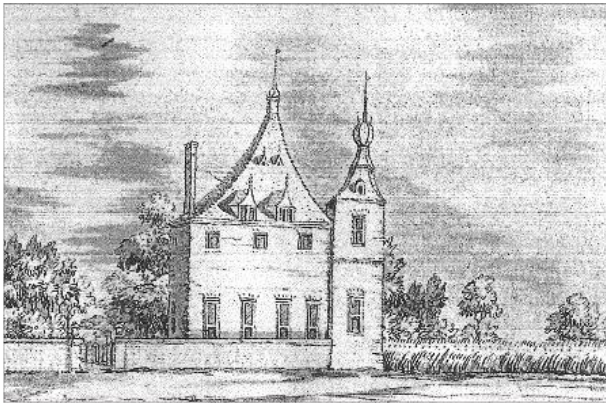
Bernhard trouwt op 5 april 1711 in Usquert met Geertruida Lewe tot Blauwborg, dochter van Jan Johans Lewe tot Blauwborg en Wilhelmina Joosts Lewe van Kantens. Jan Johans Lewe was een zoon van Johan Everts Lewe tot Ewsum en Geertruida Alberda, Wilhelmina Lewe was een dochter van Joost Everts Lewe Klinkenborg ter Hansouwe en Petronella Alberts Coenders van Helpen.

⁵ Zie Clant en de Bredeborg

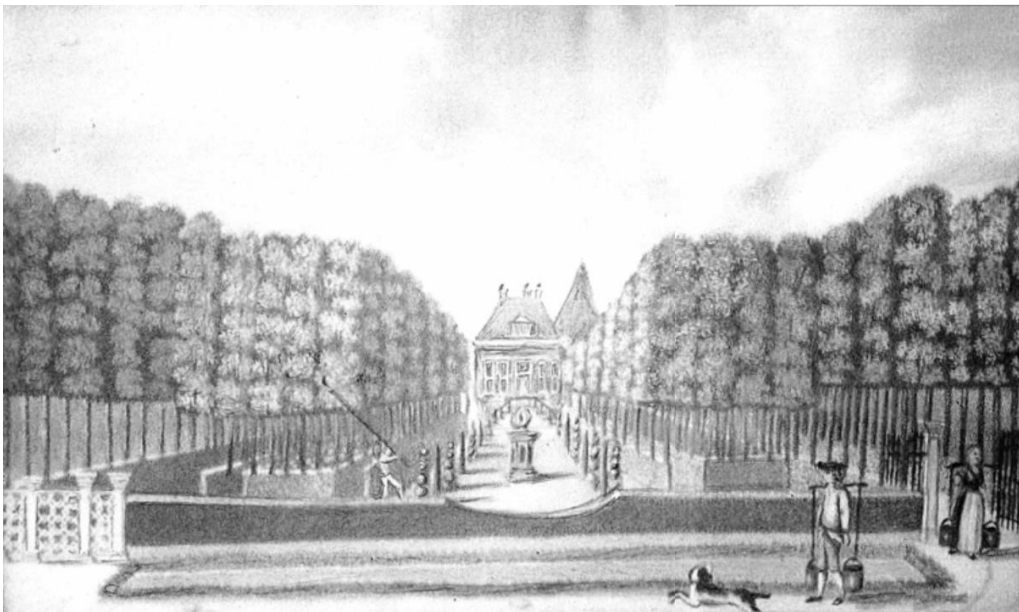
⁶ <https://historischeverenigingmiddelstum.nl/2012/02/29/borg-fraam/>

Blauwborg

In 1667 kocht Jan Lewe, zoon van Johan Lewe en Geertruida Alberda van de Borg Ewsum bij Middelstum, na het overlijden van Adolph Holzappel, de Blauwborg. Deze Jan Lewe was in eerste echt getrouwd met Wilhelmina Lewe van Klinkenburg en na haar overlijden met Anna Tjarda van Starkenborgh van de Borg Verhildersum. Hij was militair, commandant ritmeester. In 1705, na zijn overlijden, werd de borg verkocht aan jonkvrouwe Gesina Rengers, dochter van Egbert Rengers en Wilhelmina Polman van de Borg Tuwinga bij Ten Post.⁷

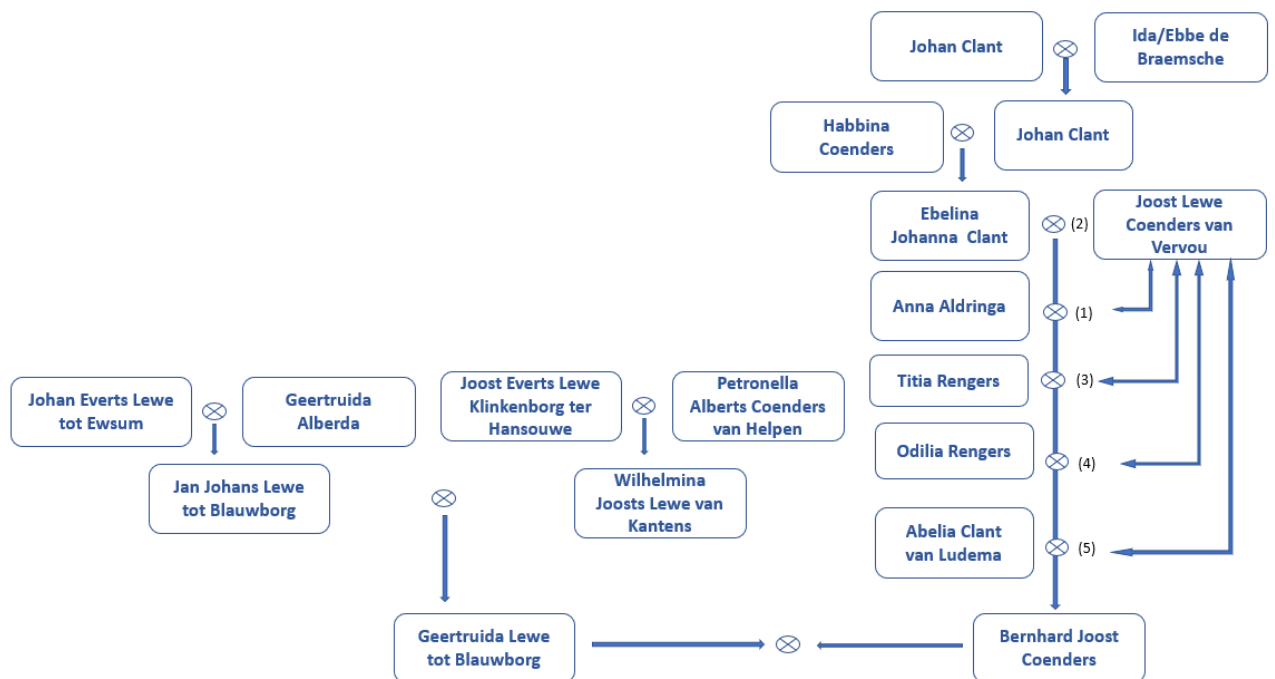

De Blauwborg in de achttiende eeuw met Jan Lewe van Blauwborg.

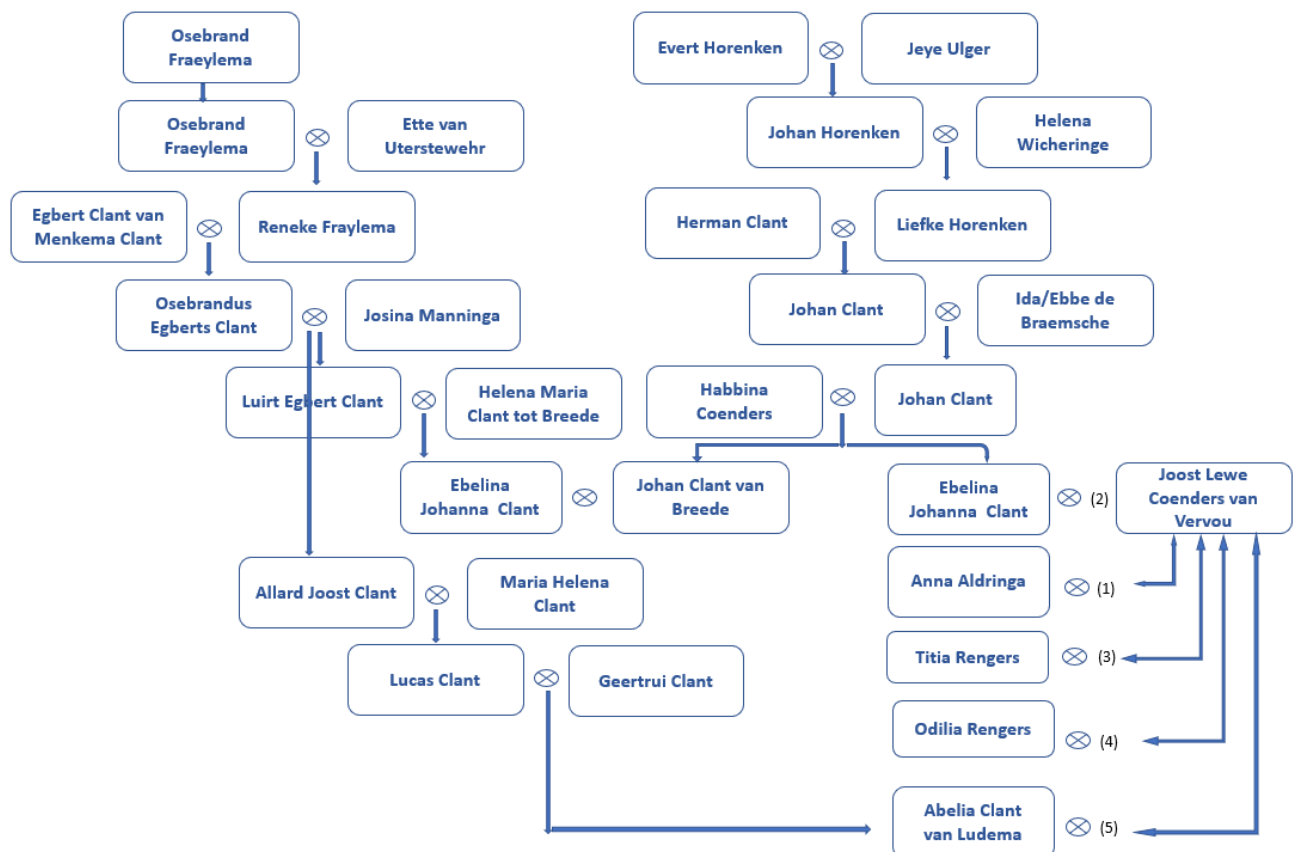

De blauwborg.

⁷ <https://bit.ly/3p29L2i>

Nadat hij Ludema had gekregen in 1710 droeg hij Fraam met rechten, schathuis en landerijen in 1713 over aan Willem Alberda van Dijksterhuis, die er niet gewoond al hebben. Volgens de overlevering is Fraam in 1738 gesloopt. In 1720 verwerft hij ook nog de borg Eelsum bij Zeerijp. De bij Ludema horende rechten ruilt hij met Unico Allard Alberda van Menkema tegen andere rechten.

Sloop

Bernhard Coenders overlijdt op 24 augustus 1728 in Geismar⁸ in Hessen waarna zijn weduwe Geertruida Lewe en haar kinderen het huis te koop aanbieden. Het huis wordt gesloopt en het puin gebruikt voor de versteviging van de dijken. Het resterende schathuis en de heemstede met hovingen, singels en de borgstee worden in 1753 verkocht.⁹

⁸ Wat Bernhard in Geismar deed wordt, voor zover ik kan nagaan, nergens vermeld. De geschiedenis van Geismar gaat terug tot de tijd van de heilige Bonifatius. Volgens de overlevering (de hagiografie van Willibald, zou hij op de Hülfsenberg een godshuis hebben gebouwd op de plaats van een voorheen heidense cultplaats, waar hij in 723 een heilige eik (de Donareik) gekapt zou hebben.

⁹ Formsma, W.J., Luitjens-Dijkveld Stol, R.A. & Pathuis A. (1987). De Ommelander borgen en steenhuizen. Assen/Maastricht: Van Gorcum. <https://bit.ly/3Fguply>